

Daisy Goodwin

Victoria

band 1

Vertaald door Mieke Trouw-Luyckx

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

Proloog

Kensington Palace, september 1835

Een straal ochtendlicht bescheen de scheur in de hoek van het plafond. Gisteren had de barst veel weg gehad van een bril, maar tijdens de nacht had een spin hem dichtgebordurd en de gaten zo opgevuld dat hij in haar ogen nu op een kroon leek. Niet zo'n kroon als die van haar oom, die eruitzag of hij zwaar was en helemaal niet lekker zat, maar meer het soort kroon dat een koningin zou dragen: licht en verfijnd als kant, maar toch sterk. Per slot van rekening had ze een piepklein hoofdje, zoals haar moeder en sir John haar tot vervelens toe inprentten. Als ze de troon besteeg – en iedereen wist dat dat moment ooit zou komen –, zou ze een kroon nodig hebben die haar paste.

Uit het grote bed klonk een snurk. 'Nein, nein,' riep haar moeder, worstelend met een nachtmerrie. Als ze koningin werd, zou ze erop staan dat ze een eigen kamer kreeg. Moeder zou natuurlijk huilen en zeggen dat ze haar dierbare Drina alleen maar wilde beschermen, maar ze zou voet bij stuk houden. In gedachten hoorde ze zichzelf al zeggen: 'Als koningin heb

ik de militairen van de Household Cavalry om me te beschermen, moeder. Ik denk niet dat er in mijn eigen kamer iets met me kan gebeuren.'

Inmiddels stond het vast dat ze koningin zou worden. Haar oom, de koning, was oud en ziekelijk en het was duidelijk dat zijn vrouw, koningin Adelaide, nu geen troonopvolger meer zou baren. Maar Victoria – die zelf altijd haar tweede voornaam gebruikte, in tegenstelling tot alle anderen, die haar Alexandrina noemden (of Drina, wat ze nog veel erger vond, eerder vernederend dan schattig) –, wist niet wanneer dat zou gebeuren. Over twee jaar werd ze meerderjarig, maar als de koning vóór die tijd stierf, werd haar moeder, de hertogin van Kent, waarschijnlijk regentes, daarbij terzijde gestaan door haar dierbare vriend sir John Conroy. Victoria keek naar het plafond. Conroy was net als die spin; hij had in het paleis een web geweven waarin hij haar moeder heel snel had gevangen, maar Victoria zou zorgen dat zij er nooit in verstrikt zou raken.

Er ging een huivering door haar heen, ook al was het een warme ochtend. In de kerk bad ze elke week voor de gezondheid van de koning, maar in gedachten knoopte ze daar steevast een verzoekje aan vast: God, mocht U beslui-

ten Zijne Majesteit koning William iv tot U te roepen, wilt U dat dan alstublieft pas na mijn achttiende verjaardag doen?

Victoria wist niet precies wat het inhield om koningin te zijn. Haar gouvernante, Lehzen, gaf haar geschiedenisonderricht en van de deken van Westminster kreeg ze privélessen over de grondwet, maar niemand kon haar vertellen wat een koningin nu de hele dag deed. Haar oom, koning William, leek het merendeel van de dag te besteden aan tabak snuiven en klagen over 'die ellendige Whigs'. Victoria had hem maar één keer met zijn kroon op gezien, en dat was omdat ze had gevraagd of hij hem voor haar wilde opzetten. Hij vertelde toen dat hij de kroon ook droeg bij de opening van het parlementaire jaar. Op zijn vraag of ze daar misschien bij wilde zijn, had Victoria gretig ja gezegd, maar haar moeder had geoordeeld dat ze daar te jong voor was. Later had ze de hertogin er met sir John over horen praten. Victoria zat op dat moment met een album met aquarellen achter de bank en was door de volwassenen niet opgemerkt.

'Alsof ik zou toestaan dat Drina in het openbaar met die vreselijke oude man wordt gezien,' had haar moeder humeurig gezegd.

‘Hoe sneller hij zich dooddrinkt, hoe beter,’ was de reactie van sir John geweest. ‘Dit land heeft een vorst nodig in plaats van een paljas.’

De hertogin had gezucht. ‘Arme kleine Drina. Ze is nog zo jong voor zoveel verantwoordelijkheid.’

Sir John had zijn hand op haar moeders arm gelegd. ‘Maar ze regeert straks niet in haar eentje,’ had hij gezegd. ‘U en ik zullen zorgen dat ze geen dwaze dingen doet. Ze is in goede handen.’

Haar moeder had onnozel geglimlacht, wat ze altijd deed als sir John haar aanraakte. ‘Wat boft mijn arme, vaderloze meisje toch met u, een man die haar bij alles zal steunen.’

Victoria hoorde voetstappen in de gang. Normaal gesproken moest ze in bed blijven tot haar moeder wakker werd, maar vandaag zouden ze om negen uur naar Ramsgate vertrekken om van de zeelucht te genieten. Ze keek ernaar uit om even weg te zijn. In Ramsgate zag ze tenminste andere mensen als ze uit het raam keek. Hier in Kensington zag ze nooit iemand. De meeste meisjes van haar leeftijd zouden rond deze tijd hun debuut maken, maar haar moeder en sir John waren van mening dat het voor haar te riskant was om met leeftijdgenoten om te gaan. ‘Je reputatie is kostbaar,’ zei sir

John altijd. ‘Als je naam bezoedeld raakt, is dat nooit meer terug te draaien. Het is slechts een kwestie van tijd voordat een jong meisje als jij fouten maakt. Het is beter om je daarvoor geen gelegenheid te geven.’ Victoria had er het zwijgen toe gedaan; ze had lang geleden al geleerd dat het geen zin had om te protesteren. Conroys stem klonk altijd luider dan de hare, en haar moeder ging altijd vierkant achter hem staan. Er zat niets anders op dan te wachten.

Zoals gewoonlijk had de hertogin veel tijd nodig om zich aan te kleden. Victoria zat al met Lehzen in de koets tegen de tijd dat haar moeder met Conroy en haar hofdame, lady Flora Hastings, naar buiten kwam. Met hun drieën kwamen ze lachend de trappen af. Aan hun steelse blikken in de richting van het rijtuig zag Victoria dat ze het over háár hadden. De hertogin zei iets tegen lady Flora, die vervolgens vooruitliep naar de koets.

‘Goedemorgen, Koninklijke Hoogheid, barones.’ Lady Flora, een rossige vrouw van achter in de twintig die altijd een bijbel in haar zak had, stapte in. ‘De hertogin heeft me verzocht u tijdens de reis naar Ramsgate gezelschap te houden.’ Haar glimlach was zo breed dat haar tandvlees zichtbaar werd. ‘En, Koninklijke

Hoogheid, dat lijkt me een mooie gelegenheid om wat punten van het protocol met u door te nemen. Toen mijn broer hier laatst was, hoorde ik dat u hem excellentie noemde. U moet echter weten dat alleen hertogen zo worden aangesproken. Als iemand slechts markies is, zoals mijn broer, is die beleefdheidsvorm niet op zijn plaats.' Het tandvlees werd nog beter zichtbaar. 'Hij was er natuurlijk verguld mee, want elke markies wil hertog zijn. Ik vind het echter mijn plicht om u op de fout te wijzen. Ik weet dat het slechts een kleinigheid is, maar zulke details zijn erg belangrijk, dat bent u vast met me eens.'

Zwijgend wierp Victoria een blik op Lehzen, die overduidelijk even weinig zin had in lady Flora's opgedrongen aanwezigheid als zij. Lady Flora leunde naar voren. 'Barones, we weten allemaal dat u een voortreffelijke gouvernante bent, maar er zijn natuurlijk nuances die u als Duitse niet begrijpt.'

Toen Victoria het verstrakkende spiertje in Lehzens kaak zag, zei ze: 'Volgens mij begin ik hoofdpijn te krijgen. Ik denk dat ik tijdens de rit maar probeer te slapen.'

Flora knikte, al zat het haar duidelijk dwars dat ze dan geen kans meer zou krijgen om

Victoria en Lehzen op hun tekortkomingen te wijzen. Na een blik op haar teleurgestelde, ziekelijk bleke gezicht sloot Victoria opgelucht haar ogen. Terwijl ze indommelde, vroeg ze zich voor de zoveelste keer af waarom haar moeder er toch altijd voor koos om een koets te delen met sir John Conroy in plaats van met haar.

Hoewel haar hoofdpijn onderweg een list was geweest om aan de preken van de onuitstaanbare lady Flora te ontsnappen, begon Victoria zich op de tweede dag van haar bezoek aan Ramsgate werkelijk onwel te voelen. Toen ze wakker werd, had ze zo'n pijnlijke keel dat ze nauwelijks kon slikken.

Ze liep naar het bed van haar moeder. De hertogin was in diepe rust en Victoria moest flink aan haar schouder schudden voordat ze haar ogen opendeed. 'Was ist los, Drina?' wilde ze geërgerd weten. 'Waarom maak je me wakker? Het is nog erg vroeg.'

'Mijn keel doet zeer, moeder, en ik heb vreselijke hoofdpijn. Misschien is het goed als er een dokter komt.'

De hertogin zuchtte, ging rechtop zitten en legde haar hand op Victoria's voorhoofd. De hand voelde koel en zacht aan op haar huid. Victoria leunde ertegenaan en kreeg opeens

behoefte om te gaan liggen en haar hoofd op haar moeders schouder te leggen. Misschien zou ze wel bij haar moeder in bed mogen.

‘Ach, je voelt helemaal niet warm aan. Zoals gewoonlijk maak je van een mug een olifant.’ De hertogin, wier hoofd vol papillotten zat, ging weer liggen en viel in slaap.

Bij het ontbijt zag Lehzen Victoria’s gezicht vertrekken toen ze haar thee probeerde door te slikken. Ze kwam meteen naar haar toe en vroeg: ‘Wat is er, Hoogheid, voelt u zich niet goed?’

‘Ik heb pijn met slikken, Lehzen.’ Doorgaans vond Victoria het heerlijk om in Ramsgate met haar spaniël Dash over de boulevard te wandelen en naar de zee en de japonnen van andere dames te kijken, maar vandaag wilde ze eigenlijk alleen maar in een koele, donkere kamer liggen.

Deze keer voelde Lehzen aan Victoria’s voorhoofd. Haar hand was warmer en minder zacht dan die van haar moeder, maar voelde troostend aan. Het gezicht van de gouvernante betrok en nadat ze Victoria zachtjes over haar wang had gestreeld, liep ze naar de hertogin, die aan een tafeltje voor het raam met sir John en lady Flora koffiedronk.

‘Mevrouw, ik denk dat we dokter Clark uit Londen moeten laten halen. Ik ben bang dat de prinses ziek is.’

‘Lehzen toch. Je maakt je altijd druk om niets. Ik heb vanochtend nog aan Victoria’s voorhoofd gevoeld en er was niets aan de hand.’

‘Het veroorzaakt alleen maar veel onrust als we de hofarts uit Londen laten komen,’ zei Conroy. ‘We willen niet de indruk wekken dat de prinses een broze gezondheid heeft. In mijn ogen ziet ze er helemaal niet ziek uit, maar als ze inderdaad onwel is, moeten we een plaatselijke arts raadplegen.’

Lehzen zette een stap in zijn richting. ‘En ik zeg u dat de prinses een goede dokter nodig heeft, sir John. Haar gezondheid is in gevaar. Wat maakt het dan uit wat de mensen denken?’

De hertogin hief haar armen op. ‘Lehzen, overdrijf toch niet altijd zo,’ zei ze met haar zware Duitse accent. ‘Het is gewoon een zomerverkoudheid, dus er is geen enkele reden voor al deze ophef.’

Toen ze zag dat Lehzen weer wilde protesteren, stak ze haar hand op om haar het zwijgen op te leggen. ‘Ik denk dat ik zelf wel weet wat het beste voor mijn dochter is.’

Conroy knikte. ‘De hertogin heeft gelijk,’